

*«Πρωθώντας την Ποιότητα και την Ισότητα στην Εκπαίδευση:
Ανάπτυξη, Εφαρμογή και Αξιολόγηση Παρεμβατικού Προγράμματος
για Παροχή Ίσων Εκπαιδευτικών Ευκαιριών σε όλους τους Μαθητές»*

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ: ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Λεωνίδας Κυριακίδης

Τμήμα Επιστημών της Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κύπρου

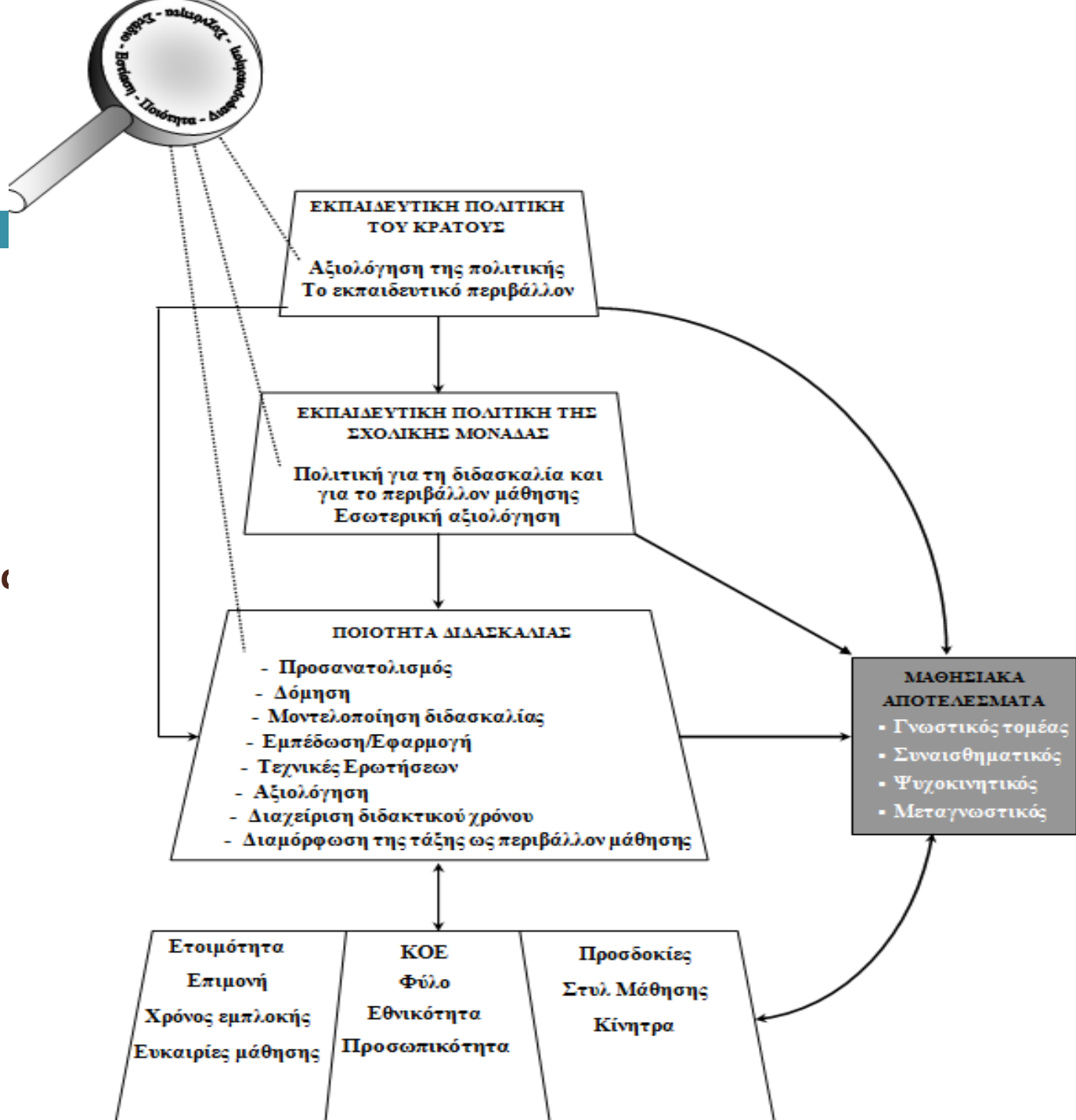
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Η δημιουργία εκπαιδευτικών συστημάτων τα οποία **μεγιστοποιούν τη μαθησιακή πρόοδο των μαθητών στο σύνολό τους (ποιότητα)** και ταυτόχρονα **παρέχουν ίσες εκπαιδευτικές ευκαιρίες (ισότητα)**, αποτελεί πάγιο αίτημα στο χώρο της εκπαίδευσης και της εκπαιδευτικής πολιτικής διεθνώς.
- Η ερευνητική ομάδα για την εκπαιδευτική αποτελεσματικότητα του Πανεπιστημίου Κύπρου ασχολείται με την:
 - Ανάπτυξη και εγκυροποίηση θεωρητικών σχημάτων της έρευνας για την εκπαιδευτική αποτελεσματικότητα: το **Δυναμικό Μοντέλο Εκπαιδευτικής Αποτελεσματικότητας (ΔΜΕΑ)**.
 - Ανάπτυξη στρατηγικών βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των σχολείων.
 - Διατύπωση εισηγήσεων για χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής σε σχέση με την προώθηση της ποιότητας και την παροχή ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών τόσο σε επίπεδο σχολικής μονάδας όσο και σε επίπεδο εκπαιδευτικού συστήματος.

ΤΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΔΜΕΑ)

- Το ΔΜΕΑ έχει αναπτυχθεί έχοντας ως κύρια επιδίωξη να καθορίσει συσχετίσεις και συνδέσεις ανάμεσα στη θεωρία (δηλαδή, τη μοντελοποίηση και κατανόηση της αποτελεσματικότητας) και στην πράξη (δηλαδή, τις προσπάθειες βελτίωσης της αποτελεσματικότητας).
- Το ΔΜΕΑ αναφέρεται σε παράγοντες που σχετίζονται με τα μαθησιακά αποτελέσματα και βρίσκονται σε διαφορετικά επίπεδα: **α) μαθητής, β) τάξη, γ) σχολείο,** και **δ) εκπαιδευτικό σύστημα** (βλ. Διάγραμμα 1).

Διάγραμμα 1. Το δυναμικό μοντέλο εκπαιδευτικής αποτελεσματικότητας

ΤΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΔΜΕΑ)

- Οι παράγοντες που αναφέρονται είναι μόνο εκείνοι που οι εμπειρικές έρευνες και οι μετα-αναλύσεις έδειξαν ότι έχουν σχετικά μεγάλη επίδραση στα μαθησιακά αποτελέσματα.
- Το ΔΜΕΑ αναφέρεται σε σχέσεις ανάμεσα σε παράγοντες που βρίσκονται σε διαφορετικά επίπεδα και σε σχέσεις ανάμεσα σε παράγοντες αποτελεσματικότητας που βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο.
- Υιοθέτηση πέντε διαστάσεων μέτρησης του κάθε παράγοντα: *η συχνότητα, η εστίαση, το στάδιο, η ποιότητα και η διαφοροποίηση.*

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

A) Προσδοκίες

- Οι προσδοκίες καθορίζουν το βαθμό στον οποίο το παιδί παραμένει επικεντρωμένο στη σχολική εργασία κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας.
- Οι προσδοκίες του κάθε μαθητή καθορίζουν την προσπάθεια που καταβάλλει για μάθηση.
- Οι γονείς χρειάζεται **να ενισχύουν τις προσδοκίες των παιδιών από το σχολείο** δείχνοντας άμεσα αλλά και έμμεσα πόσο σημαντικό θεωρούν ότι είναι το έργο που γίνεται στο σχολείο.
- Απαραίτητο να φτάνουν μηνύματα από γονείς ότι **όλα τα μαθήματα και στόχοι του αναλυτικού προγράμματος θεωρούνται σημαντικοί**.
- Πρακτικές εισηγήσεις – συζήτηση.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

B) Κίνητρα

- Τα κίνητρα καθορίζουν και καθορίζονται από τη σχολική επιτυχία.
- Γονείς και εκπαιδευτικοί χρειάζεται να στηρίζουν τα παιδιά, ώστε να αναπτύξουν **θετικές στάσεις απέναντι σε κάθε γνωστικό αντικείμενο**.
- **Δείχνω την εκτίμηση μου σε κάθε επιτυχία του παιδιού** και στηρίζω το παιδί μου όταν προκύπτουν αποτελέσματα που δεν είναι ικανοποιητικά.
- Παροχή τόσο εξωτερικών όσο και εσωτερικών κινήτρων για μάθηση στο κάθε παιδί (σε κάθε γνωστικό αντικείμενο).
- Η έγκαιρη ενασχόληση του παιδιού με κάθε αντικείμενο και η επίδρασή της στην επίδοση του παιδιού στο αντικείμενο αυτό (Perseverance).

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Γ) Ευκαιρίες μάθησης

- Οι γονείς μπορούν να αξιοποιούν κατάλληλα το χρόνο που τα παιδιά είναι μαζί τους για να στηρίζουν τη μάθηση παρέχοντας στα παιδιά την ευκαιρία να ασχοληθούν με δραστηριότητες που σχετίζονται (άμεσα ή/και έμμεσα) με το αναλυτικό πρόγραμμα.
- Συμμετοχή του παιδιού σε συζήτηση με γονείς και άλλα μέλη της οικογένειας για θέματα που αφορούν την οικογένεια (δημοκρατικός διάλογος - συμμετοχικό μοντέλο στη λήψη αποφάσεων).
- Η ενασχόληση των παιδιών με φροντιστηριακά μαθήματα: συζήτηση και εισηγήσεις.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Δ) Η κατ' οίκον εργασία

- Η ενασχόληση του παιδιού με την κατ' οίκον εργασία αυξάνει το χρόνο ενασχόλησης με το γνωστικό αντικείμενο.
- Οι γονείς πρέπει να βοηθούν τα παιδιά να οργανώσουν το χρόνο τους και να ασχοληθούν έγκαιρα με την κατ' οίκον εργασία τους.
- Το είδος της κατ' οίκον εργασίας καθορίζεται και από το **επίπεδο των μαθητών**.
- Δυνατότητες παροχής κατ' οίκον εργασίας με **διαφοροποιημένο τρόπο**.
- Σημασία του **ελέγχου της κατ' οίκον εργασίας** τόσο από γονείς όσο και από εκπαιδευτικούς.
- **Ενημερώνω τους δασκάλους** για τυχόν δυσκολίες που αντιμετωπίζει το παιδί με την κατ' οίκον εργασία καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο εργάζεται.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

A) Συνεργασία σχολείου και οικογένειας

- Ενημέρωση για τη πρόοδο των παιδιών σε κάθε αντικείμενο και για τις μαθησιακές δυσκολίες που αντιμετωπίζει (από το δάσκαλο προς τους γονείς αλλά και αντίστροφα).
- Καθορισμός πολιτικής για το ρόλο των γονέων σε σχέση με την ενασχόληση των παιδιών με κατ' οίκον εργασία.
- Εντοπισμός τρόπων εμπλοκής των γονέων στο έργο του σχολείου.
- Συμμετοχή των γονέων στην ανάπτυξη και υλοποίηση σχεδίων δράσης των σχολείων.
- Συμμετοχή των γονέων σε **προγράμματα διαμορφωτικής αξιολόγησης της σχολικής μονάδας** και σε **προγράμματα δράσης για βελτίωση της αποτελεσματικότητας του σχολείου**.

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Β) Εμπλουτισμός και αξιοποίηση πηγών μάθησης

- Ο σύνδεσμος γονέων στηρίζει το σχολείο για να μπορεί να εξοπλίζεται με κατάλληλα εποπτικά μέσα και πηγές μάθησης.
- Το σχολείο καταρτίζει πρόγραμμα δράσης για να βεβαιωθεί ότι θα αξιοποιούνται συστηματικά οι πηγές μάθησης.
- Εντοπισμός των ιδιαίτερων γνώσεων και εμπειριών του κάθε γονέα, ώστε να αξιοποιηθεί κατάλληλα από το σχολείο για την υλοποίηση συγκεκριμένων στόχων.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

- Το αποτελεσματικό σχολείο στηρίζει τους γονείς να κατανοήσουν καλύτερα το ρόλο τους και να συμβάλλουν στη προώθηση της μάθησης των παιδιών τους.
- Κλειδί στην επιτυχία είναι η ανάπτυξη θετικών στάσεων προς τη μάθηση και η συνεχής προσπάθεια βελτίωσης μέσω διαδικασιών αυτοαξιολόγησης.
- Το σχολείο μαζί με τους γονείς μπορούν να βοηθήσουν σημαντικά τα παιδιά να αναπτύξουν **θετικές στάσεις απέναντι στη μάθηση** και να προσπαθούν πάντα να επιτυγχάνουν τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα (τόσο κατά τη φοίτησή τους στο σχολείο όσο και αργότερα στην επαγγελματική και προσωπική τους ζωή).

**Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και εύχομαι
καλή συνέχεια και επιτυχία στο έργο μας!**

Το τριετές ερευνητικό πρόγραμμα «Πρωθώντας την Ποιότητα και την Ισότητα στην Εκπαίδευση: Ανάπτυξη, Εφαρμογή και Αξιολόγηση Παρεμβατικού Προγράμματος για Παροχή Ίσων Εκπαιδευτικών Ευκαιριών σε όλους τους Μαθητές» (Αρ. Πρωτόκολλου ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ/ΠΑΙΔΙ/0609(ΒΕ)/04), χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας.

